

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt erover dat Rijkswaterstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat hem nulniveau 2 heeft toegekend in verband met het project FileMijden A6.

Beoordeling

Algemeen

FileMijden A6 is een initiatief van Rijkswaterstaat en is op 17 september 2007 officieel van start gegaan. Van 24 augustus 2007 tot ongeveer eind 2008 vinden werkzaamheden plaats aan de A6 Hollandse Brug. Een deelnemer aan het project FileMijden A6 ontvangt een financiële beloning wanneer hij gedurende de wegwerkzaamheden aan de A6 Hollandse Brug op werkdagen, dat wil zeggen van maandag tot en met vrijdag, minder dan normaal in de ochtendspits over de A6 Hollandse Brug rijdt, in zuidelijke richting naar Amsterdam en 't Gooi. De beloning bedraagt € 6 bij het volledig mijden van de A6 Hollandse Brug. Bij het mijden van de ochtendspits is de beloning € 4.

In 2006 en 2007 heeft Rijkswaterstaat diverse kentekenonderzoeken laten uitvoeren op de A6 Hollandse Brug. Elk onderzoek besloeg meerdere weken waarbij in de ochtendspits kentekens van personenauto's zijn geregistreerd die in zuidelijke richting naar Amsterdam en 't Gooi reden. De groep automobilisten die gemiddeld anderhalf keer of vaker in de week gesignaleerd zijn in deze rijrichting op de A6 Hollandse Brug zijn via een brief uitgenodigd om deel te nemen aan FileMijden A6.

Het nulniveau van een deelnemer, dat wil zeggen het normale reisgedrag wordt berekend door het projectbureau FileMijden A6 door een gemiddelde te nemen over meerdere weken uit de kentekenonderzoeken. De deelnemer ontvangt een beloning over het extra aantal passages (ten opzichte van zijn normale reisgedrag) dat hij niet tijdens de spits wordt geregistreerd. Op weekenddagen, reguliere feestdagen en tijdens door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) bekendgemaakte officiële schoolvakanties voor basisonderwijs en middelbaar onderwijs in de betreffende regio wordt geen beloning toegekend. Hoe hoger het nulniveau, hoe hoger de wekelijkse beloning kan uitvallen bij het mijden van de ochtendspits.

I. Bevindingen

1. Verzoeker woonde in Lelystad en werkte sinds 4 december 2006 vijf werkdagen per week in Zaanstad. Om met de auto op zijn werk te komen was de A6 Hollandse Brug de logische route. Sinds augustus 2007 reed verzoeker om via Enkhuizen, zodat hij de werkzaamheden aan de A6 Hollandse Brug kon mijden.

2. Rijkswaterstaat deed in 2006 kentekenonderzoeken in de weken 41, 42, 44 tot en met 48. Dat was in oktober en november. In 2007 vonden de onderzoeken plaats in de weken 25, 27, 36 en 37, dat wil zeggen in juni, juli en september.

3. Verzoeker kreeg nulniveau 2 toegekend. Tegen de toekenning van dit nulniveau maakte verzoeker op 2 november 2007 bezwaar bij het projectbureau. Volgens verzoeker reed hij vijf keer per week over de Hollandse Brug, waardoor hij voor nulniveau 5 in aanmerking zou komen. Hij vroeg zich af of hij een lager nulniveau had gekregen omdat hij buiten de schoolvakanties om vakantie had opgenomen. Verder vroeg hij zich af of het lagere nulniveau te wijten was aan de verandering van route sinds hij in december 2006 van werkplek was veranderd.

4. Op 15 november 2007 gaf het projectbureau onder meer aan dat het nulniveau was gebaseerd op drie verschillende meetperiodes in het afgelopen jaar. Voorts gaf het projectbureau aan dat bij het meten geen rekening werd gehouden met individuele vakanties. Daarnaast stelde het projectbureau dat verzoekers auto tijdens de kentekenonderzoeken uitsluitend was geregistreerd als hij in de richting van Amsterdam en 't Gooi reed.

5. Op vragen van de Nationale ombudsman naar de wijze waarop Rijkswaterstaat omging met mensen die van baan veranderden tijdens de meetperiode van het project FileMijden A6, gaf Rijkswaterstaat aan dat mensen die na 21 december 2007 van baan zijn veranderd niet meer kunnen deelnemen aan het project, omdat het projectbureau onvoldoende objectieve metingen beschikbaar zou hebben om het nulniveau te kunnen bepalen. Mensen die tussen 17 september 2007 en 21 december 2007 anderhalf keer of meer over de Hollandse Brug zijn gaan rijden kunnen vanaf 31 maart 2008 deelnemen aan het project.

6. Rijkswaterstaat gaf aan dat het projectbureau het project en de vaststelling van de nulniveaus op de juiste manier uitvoert. Rijkswaterstaat gaf verder aan geen redenen te hebben om aan te nemen dat het nulniveau van verzoeker onjuist is vastgesteld.

7. Op de website www.filemijdenA6.nl stond onder de veelgestelde vragen:

Waarom wordt gewerkt met een gemiddelde voor het aantal passages per week?

Het aantal keer dat een deelnemer de A6 Hollandse Brug passeert kan per week verschillen. Het is ondoenlijk om per deelnemer voor alle weken van het project het precieze aantal passages op te nemen. Daarom is gekozen voor een gemiddelde. Rijdt u alleen over de brug voor woon-werkverkeer dan zal uw gemiddelde overeenkomen met het aantal daadwerkelijke passages per week.

Ik ben van werkplek veranderd en moet nu vaker dan voorheen over de Hollandse Brug. Krijg ik nu een hoger nulniveau?

Wij kunnen uw nulniveau helaas niet aanpassen aan deze nieuwe situatie. Voor iedere deelnemer wordt eenzelfde objectieve berekening van het nulniveau gemaakt op basis van metingen tijdens exact dezelfde periode voor alle deelnemers

(kentekenonderzoeken in 2006 en 2007). Wij kunnen hierop helaas geen uitzondering maken. Dat zou, zoals u zult begrijpen, niet eerlijk zijn tegenover andere deelnemers.

Ik ben van werkplek veranderd en hoef nu niet meer over de Hollandse Brug te reizen. Kan ik blijven deelnemen?

Indien u voortaan niet meer over de Hollandse Brug hoeft te reizen voor uw werk moeten wij uw deelname aan FileMijden A6 helaas beëindigen. Vanzelfsprekend behoudt u de beloning die u tot dan toe hebt opgebouwd. Deze wordt uitbetaald wanneer wij de beloning aan al onze deelnemers uitbetalen.

II. Beoordeling

1. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Ten aanzien van de te hanteren methode voor de berekening van nulniveaus bij het project FileMijden A6 brengt het redelijkheidsvereiste mee dat Rijkswaterstaat enerzijds vanuit het organisatiebelang mag kiezen voor een werkbare berekeningsmethode, maar er anderzijds voor dient te waken dat deze methode voor individuele burgers niet tot onevenredige nadelige gevolgen leidt.

2. Rijkswaterstaat heeft ervoor gekozen voor alle deelnemers dezelfde berekening van het nulniveau te maken door over een aantal vaste periodes te meten en uit te gaan van het gemiddelde aantal passages. Deze methode houdt geen rekening met veranderingen in het rijpatroon in de loop van de tijd. De Nationale ombudsman kan de keuze voor deze werkbare methode volgen, mits er geen sprake is van onevenredige benadeling van deelnemers.

3. Verzoekers auto is tijdens de meetperiode(s) in 2006 niet op de Hollandse Brug geregistreerd, omdat de meetperiodes plaatsvonden voordat hij van werkplek veranderde. Rijkswaterstaat heeft die periode wel in de berekening van het gemiddelde aantal passages van de Hollandse Brug betrokken. Verzoekers nulniveau is hierdoor lager uitgekomen dan wanneer hij vanaf het begin van de kentekenonderzoeken dagelijks over de Hollandse Brug was gereden. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is dit nadeel echter niet zo groot dat Rijkswaterstaat ertoe zou moeten overgaan de berekeningsmethode zodanig aan te passen dat met deze uitzondering rekening gehouden zou moeten worden. De kosten die dat met zich mee zou brengen, staan niet in verhouding tot de extra beloning die verzoeker zou krijgen. Rijkswaterstaat kon daarom volstaan met het vaststellen van verzoekers nulniveau via de gebruikelijke methode.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Rijkswaterstaat te Lelystad, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 22 november 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H te Lelystad, met een klacht over een gedraging van Rijkswaterstaat te Lelystad.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Verkeer en Waterstaat, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Verkeer en Waterstaat verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch de minister noch verzoeker gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. E-mailbericht van verzoeker aan het projectbureau FileMijden A6 van 2 november 2007.
2. E-mailbericht van het projectbureau FileMijden A6 aan verzoeker van 15 november 2007.
3. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 22 november 2007.
4. Reactie van Rijkswaterstaat van 16 mei 2008 aan de Nationale ombudsman.
5. Website www.filemijdenA6.nl geraadpleegd op 20 december 2007 en 4 augustus 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling.